

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I den redegørelse/handlingsplan for Danmarks udlændinge, som regeringen afgav til Folketinget i foråret, er der gjort rede for regeringens ønsker om øget aktivering af personer fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse og asylansøgere. For begge persongrupper gælder, at de under deres ophold i Danmark er indkvarteret på opholdscentre.

Det er regeringens opfattelse, at der i langt højere grad bør gøres brug af de værdifulde menneskelige og faglige ressourcer, som de pågældende er i besiddelse af. Der bør således ske en langt mere konsekvent benyttelse af disse personers egne kræfter, end det hidtil har været tilfældet, og de skal så langt som overhovedet muligt inddrages i hverdagens gøremål på de centre, hvor de har ophold.

Overordnet bør det være et princip, at den enkelte beboer selv tager ansvar for sin hverdag på centret og tildeles en aktiv rolle. Derfor er det også regeringens opfattelse, at beboerne i det omfang, det er muligt og praktisk gennemførligt, skal have indflydelse på de beslutninger, der træffes på centrene i forbindelse med deres ophold.

En arbejdsgruppe med repræsentanter fra Dansk Røde Kors, Dansk Flygtningehjælp, Direktoratet for Udlændinge og Indenrigsministeriet har udarbejdet en model for øget aktivering for personer fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse på de særlige indkvarteringscentre, der er indrettet for dem, jf. herved lovens § 7, stk. 2, 1. pkt.

Nærværende lovforslag tilsigter at skabe de retlige rammer for, at den foreslåede aktiveringsmodel kan implementeres på disse indkvarteringscentre.

Personer med midlertidig opholdstilladelse er blevet tilbudt særskilt tilrettelagt undervisning og for voksne tillige færdighedstræning. Derudover er der blevet arrangeret forskellige kulturelle og sociale aktiviteter.

Grundtanken i den aktiveringsmodel, der nu foreslås gennemført, er, at flest mulige opgaver skal varetages af beboerne på det enkelte indkvarteringscenter, og at beboerne gennem dannelse af demokrati-

ske beboerråd tilbydes medindflydelse på en række områder.

Der lægges således op til, at beboerne selv skal stå for de daglige opgaver med hensyn til f.eks. madlavning, rengøring og børnepasning samt visse opgaver med hensyn til vedligeholdelse af indkvarteringscentret. Beboerne bliver også selv hovedansvarlige for afviklingen af sociale og kulturelle aktiviteter samt for, at der kan gennemføres undervisning for voksne. Børneundervisningen er obligatorisk.

Der vil stadig være en række nødvendige og obligatoriske opgaver vedrørende centrene drift, som fortsat skal ledes og varetages af Dansk Røde Kors. Dette vedrører blandt andet ansvar for centrene økonomi og en række sundhedsopgaver. Hertil kommer, at Dansk Røde Kors skal påse, at de nødvendige opgaver i forbindelse med centrene drift, som det påhviler beboerne at udføre, også bliver udført.

I relation til undervisningen vil det som hidtil være personale fra Dansk Flygtningehjælp, der har det overordnede ansvar.

Beboerne forudsættes organiseret som et demokratisk centerstyre med et af beboerne selvvalgt råd. Det forudsættes i den forbindelse, at der udarbejdes standardvedtægter for centerstyret, men at ændringer i disse vedtægter – betinget af Direktoratet for Udlændinges godkendelse – vil kunne vedtages.

Med henblik på at kunne gennemføre selvaktiveringsmodellen på de særlige indkvarteringscentre indeholder lovforslaget en ændring af lovens § 3, hvorved det klargøres, at personer med midlertidig opholdstilladelse må udføre alle opgaver i forbindelse med gennemførelse af aktiveringsprogrammet. Derudover åbnes der mulighed for, at en person med midlertidig opholdstilladelse ulønnet kan deltage i humanitært eller andet lignende frivilligt arbejde.

Der foreslås en ændring af lovens § 5, stk. 2, således at det præciseres, at der for voksne personer med midlertidig opholdstilladelse som hidtil tilrettelægges tilbud om undervisning og kurser i fag af betydning for tilbagevenden til hjemlandet, men at gennemførelsen heraf vil afhænge af beboernes aktive medvirken.